

ЗАТВЕРДЖЕНО:
Рішення 19 сесії сільської ради VIII
скликання
15.12.2021 № 356

ПРОГРАМА

запобігання виникнення та ліквідації спалахів особливо небезпечних інфекційних хвороб тварин на території Музиківської сільської ради на 2021-2022 роки

Паспорт Програми

№ з/п	Назва	Програма запобігання виникнення та ліквідації спалахів особливо небезпечних інфекційних хвороб тварин на території Музиківської сільської ради на 2021-2022 роки
1	Підстава для розробки Програми	- Постанова Кабінету Міністрів України від 15 серпня 1992 р. № 478 «Про перелік протиепізоотичних, лікувальних, лабораторно-діагностичних, радіологічних та інших ветеринарно-санітарних заходів, що проводяться органами державної ветеринарної медицини за рахунок відповідних бюджетних та інших коштів»; - Закон України «Про ветеринарну медицину»; - Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні»
2	Ініціатор розроблення Програми	Музиківська сільська рада
3	Розробники Програми	Музиківська сільська рада
4	Відповідальні виконавці Програми	Музиківська сільська рада ветеринарний лікар
5	Учасники та виконавці Програми	Білозерська районна державна лікарня ветеринарної медицини (за згодою), Музиківська сільська рада, зацікавлені суб'єкти господарювання всіх форм власності
6	Термін реалізації Програми	2022 роки
7	Фінансування	Здійснюватиметься за рахунок коштів державного та місцевого бюджетів, зацікавлених суб'єктів підприємницької діяльності всіх форм власності та інших джерел не заборонених законодавством

1. Загальні положення Програми

Програма спрямована на реалізацію державної політики у сфері забезпечення епізоотичного благополуччя населених пунктів та прилеглих територій.

Основними нормативно – правовими документами даної Програми є Закони України «Про ветеринарну медицину», «Про державну підтримку сільського господарства України», постанови Кабінету Міністрів України від 15 серпня 1992 р. № 478 «Про перелік протиепізоотичних, лікувальних, лабораторно-діагностичних, радіологічних та інших ветеринарно-санітарних заходів, що проводяться органами державної ветеринарної медицини за рахунок відповідних бюджетних та інших коштів», від 20 квітня 1998 року № 517 «Про затвердження положень про державні надзвичайні протиепізоотичні комісії».

Завдяки здійсненню протиепізоотичних заходів Музиківська сільська рада на даний час є благополучним щодо гострих інфекційних захворювань тварин і птиці, а також щодо лейкозу великої рогатої худоби та Африканської чуми свиней (АЧС). Проте, за останні роки, напруженою, як в Україні, так і в сільській раді, є епізоотична ситуація зі сказу тварин, залишається складною ситуація щодо недопущення інфекцій з хронічним перебігом (туберкульоз, лейкоз великої рогатої худоби) та вірусної хвороби Африканської чуми свиней.

Сибірка - особливо небезпечне інфекційне захворювання всіх видів сільськогосподарських, домашніх і диких тварин, а також людей, яке спричиняється мікробами *Bac.anthraxis*.

Туберкульоз великої рогатої худоби - небезпечне інфекційне захворювання тварин, птиці і людини, яке передається повітряно-крапельним шляхом. Хворі на туберкульоз тварини можуть бути джерелом інфекції для тварин і людей, а хворі люди - джерелом інфекції для людей і тварин. Заходи по недопущенню виникнення захворювання на туберкульоз сільськогосподарських тварин у громаді проводяться згідно з протиепізоотичним планом, щорічними діагностичними дослідженнями громадського та приватного секторів.

Лейкоз великої рогатої худоби – інфекційна, з повільним перебігом хвороба, яка характеризується ураженням кровотворної системи з проявленням лімфоцитозу у крові, пухлиноподібних утворень в органах і тканинах організму.

Збудник лейкозу великої рогатої худоби – онкогенний РНК вірус, який паразитує в лейкоцитах. З організму заражених тварин вірус виділяється з кров'ю, молоком, іншими секретами і екскретами, які містять лейкоцити.

Лікування та специфічна профілактика лейкозу у тварин не розроблена.

Сказ - надзвичайно небезпечна інфекційна хвороба всіх теплокровних тварин, а також людини, що характеризується гострим перебігом з тяжким ураженням центральної нервової системи і закінчується смертю. Збудником сказу є вірус, який виявляється в головному мозку, в слинних залозах та слині. За оцінкою Всесвітньої організації охорони здоров'я, сказ входить до п'ятірки інфекційних захворювань людей і тварин, які завдають найбільших соціальних і економічних збитків. Сказ зареєстровано на території 110 країн світу, де щорічно від цієї хвороби гине понад 300 тисяч людей та близько 1 млн. тварин.

На території Музиківської сільської ради у 2021 році не було зареєстровано випадків сказу. Тенденція до спаду даного захворювання є наслідком проведеної роботи минулих років, а саме: проведення пероральної імунізації, зменшення популяції рудої лисиці шляхом відстрілу, профілактичних щеплень котів та собак, які здійснюють спеціалісти ветеринарної медицини району. Популяція рудої лисиці швидко відновлюється, збільшується кількість молодих, не вакцинованих тварин. Тому для покращення епізоотичного стану громади потрібна постійна цілеспрямована робота.

Африканська чума свиней (АЧС) – вірусна хвороба, яка характеризується гарячкою, ціанозом шкіри, геморагічним крововиливом внутрішніх органів і високою летальністю.

Сприйнятливі до хвороби свійські та дикі свині незалежно від породи. Лікування не розроблене, а профілактичні заходи спрямовані на запобігання занесення збудника, а також на своєчасну і швидку ліквідацію хвороби у разі її виникнення.

Враховуючи вищезазначене, для покращення епізоотичного стану громади потрібна постійна цілеспрямована робота, яка вимагає значного фінансування.

2. Причини складного епізоотичного стану:

- недостатнє фінансування державних установ ветеринарної медицини для придбання вакцин, деззасобів та інших матеріалів для проведення протиепізоотичних заходів;
- недостатня кількість паливно-мастильних матеріалів;
- висока стійкість збудників захворювань в навколишньому середовищі;
- велика кількість шляхів передачі збудника від хворих іншим тваринам і людям;
- відсутність вакцини для профілактики такого небезпечного захворювання як африканська чума свиней;
- низький рівень самосвідомості громадян з питань, що стосуються правил утримання тварин у приватних господарствах та утилізації трупів загиблих домашніх тварин.

3. Мета програми та заходи її реалізації

Метою даної Програми є:

- діагностичні дослідження та профілактичні щеплення проти антропозоонозних та інших інфекційних, інвазійних захворювань: ВРХ – проти сибірки; свиней – проти класичної чуми свиней; птиці – проти хвороби Ньюкасла; собак та котів – проти сказу, а також діагностичних досліджень проти туберкульозу, лейкозу ВРХ.
- знищення збудників інфекційних хвороб у навколишньому середовищі;
- проведення дезінфекції приміщень і обладнання після кожного дослідження, виявлення хворих тварин, знезараження гною та гноївки з використанням соди каустичної, формальдегіду, хлорного вапна,
- охорона навколишнього середовища від занесення збудників інфекційних та інвазійних хвороб на території громади;
- постійний контроль за переміщенням тварин у громаді;
- забезпечення чіткого та своєчасного проведення моніторингових досліджень тварин на лейкоз, туберкульоз, АЧС;
- проведення епізоотичних обстежень та дезінфекції місць загибелі сільськогосподарських та диких тварин;

4. Заходи щодо виконання Програми:

Придбання, протягом дії Програми, засобів для проведення протиепізоотичних заходів у 2022 році, біопрепаратів для проведення профілактичних щеплень та діагностичних досліджень, деззасобів для проведення профілактичної та вимушеної дезінфекцій у тваринницьких приміщеннях та у вогнищах інфекції, а також пально-мастильних матеріалів для здійснення виїздів спецавтотранспорту.

Заохочення мисливців та придбання пального і набоїв для відстрілу рудої лисиці, та інших шкідливих тварин та птахів з метою проведення контролю за напругою імунітету після проведеної вакцинації на сказ та депопуляції поголів'я диких свиней

Проведення семінарів із населенням та керівниками і спеціалістами господарств щодо недопущення розповсюдження інфекційних хвороб тварин.

5. Фінансування Програми.

Фінансування Програми буде здійснюватися відповідно до чинного законодавства за рахунок коштів державного і місцевого бюджетів, у межах кошторисних призначень, а також зацікавлених суб'єктів підприємницької діяльності всіх форм власності, громадських організацій та інших джерел, не заборонених законодавством. Фінансування з бюджету Музиківської сільської ради у 2022 році становить 5 000 грн.

6. Очікувані результати

Виконання Програми дасть змогу проводити заходи по недопущенню погіршення епізоотичної ситуації у громаді, що в свою чергу:

покращить економічні показники тваринництва через поліпшення якості продукції;

допоможе запобігти витратам на проведення заходів боротьби при спалаху інфекційних хвороб;

зменшить кількість вибракування голів великої рогатої худоби відповідно до діагностики лейкозу та туберкульозу;

знизить ризик захворювання людей на інфекційні хвороби;

допоможе запобігти збиткам завдані економіці громади через накладення карантинних обмежень.

7. Координація та контроль виконання Програми

Ініціатором, організатором та відповідальним виконавцем Програми є Музиківська сільська рада та ветеринарний лікар